

Збройних Сил України, що діють у складі міжнародних миротворчих контингентів. *Труди університету*. Київ : НАОУ, № 1(95). 2010. С. 182–195.

3. Солонніков В.Г., Колос О.Л., Полякова О.В. Удосконалення моделі функціонування системи технічного обслуговування техніки підрозділів інженерних військ Збройних Сил України в ході виконання завдань у складі міжнародних миротворчих контингентів засобами почасового резервування. *Труди університету*. Київ : НАОУ, № 1(94). 2010. С. 234–242.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-79-2-2.49>

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ РАКЕТНО-АРТИЛЕРІЙСЬКОГО ОЗБРОЄННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Майстренко О. А.

кандидат технічних наук,

провідний науковий співробітник

Центрального науково-дослідного інституту озброєння

та військової техніки Збройних Сил України

м. Київ, Україна

Вступ. Аналіз результатів ведення бойових дій свідчить про те, що ракетно-артилерійське озброєння (РАО) залишаються основним, а іноді єдиним засобом дальнього вогневого ураження противника. Основні втрати, які завдаються противнику, так само, як і втрати наших військ – саме від вогню артилерії.

Аналіз підготовки та виконання завдань з вогневого ураження противника підрозділами ракетних військ і артилерії (РВіА) у ході Операції Об'єднаних Сил (ООС) дозволяє визначити низку чинників, що негативно впливають на ефективність бойового застосування в даних умовах.

Зовнішні та внутрішні чинники, що негативно вплинули на ефективність бойового застосування РВіА [1-3]:

– відсутність можливості протидії вогневим підрозділам, що ведуть стрільбу з території суміжної держави;

– застосування противником швидкодіючих засобів розвідки (спутникових систем, безпілотних авіаційних комплексів) для розвідки позицій РВіА;

– невідповідність організаційних структур ракетних військ і артилерії умовам виконання завдань;

– низька ефективність функціонування системи артилерійської розвідки та інші.

Виклад основного матеріалу дослідження

Для формування напрямків розвитку РАО РВіА необхідно врахувати напрями розвитку дій підрозділів РВіА у збройних конфліктах останнього десятиріччя.

Складові РАО РВіА – засоби розвідки, управління, вогневі засоби, боєприпаси.

Основними напрямками розвитку РАО РВіА будуть спрямовані для [1-3]:

– засобів розвідки – забезпечення їх повної інтеграції до всіх систем розвідки та інформаційного забезпечення, підвищення автономності, покращення характеристик за призначенням, забезпечення багатofункціональності за рахунок наявності кількох каналів виявлення цілей;

– засобів управління – покращення гнучкості, безперервності та стійкості управління, наявність відповідного програмно-алгоритмічного забезпечення та можливості розв'язання широкого спектру прикладних задач з планування бойового застосування та виконання бойових (вогневих) завдань, покращення оперативності управління;

– вогневих засобів РВіА – підвищення автономності та оптимізація виконання завдань підготовки стрільби, пуску ракет, покращення вогневих та маневрених можливостей, зменшення кількості обслуги, покращення показників живучості;

– боєприпасів – покращення аеродинамічної форми, оснащення донними газогенераторами або активно-реактивними двигунами, використання складних аеродинамічних консолей, що дозволяють снаряду планувати до цілі з верхньої точки балістичної траєкторії, розробки касетних артилерійських снарядів (мін), бойових частин ракет з СПБЕ (СНБЕ), автономного наведення на ціль бойових елементів за допомогою датчика цілі, використання сигналів космічної радіонавігаційної системи NAVSTAR, створення підривників з механізмами корекції траєкторії польоту, розробки ПТКР третього покоління, що діють за принципом „зробив постріл – забув» шляхом оснащення ПТКР головками самонаведення різних типів.

Для практичної імплементації запропонованих напрямків розвитку ракетно-артилерійського озброєння для потреб Збройних Сил України необхідно *провести оснащення частин (підрозділів) РВіА:*

- сучасними безпілотними літальними апаратами вітчизняного виробництва (класу міні-, мікро-), які визначатимуть місцезнаходження та характер цілей противника;

- сучасними багатофункціональними засобами для забезпечення стрільби (навігаційного, метеорологічного забезпечення, розвідки та цілевказання), зокрема, комплексом вітчизняного виробництва на базі апарата СН-3003М та лазерного далекоміра;

- сучасними портативними засобами зв'язку з закритими каналами для організації прихованого управління;

- кишеньковими персональними комп'ютерами (КПК) TDS NOMAD для вирішення завдань підготовки і управління вогнем артилерії;

- сучасними засобами метеорологічного забезпечення (метеостанціями, метеоконспектами) для підвищення точності стрільби в складних метеоумовах;

- модернізованими системами РСЗВ БМ-21 «Град», РСЗВ 9К58 «Смерч»;

- модернізованими самохідними гаубицями та артилерійськими системами 2С1, 2С3, Д-30 та Д-20.

Провести:

- модернізацію самохідного протитанкового ракетного комплексу 9П149;

- розроблення 155-мм самохідної гаубиці та пострілу до неї, комплексу мінометного озброєння з керованою міною, переносного реактивного гранатомета, 120-мм самохідного міномета та керованої міни до нього;

- розроблення комплексу автоматизованого управління артилерійським дивізіоном.

Висновки. В доповіді наведені проблемні питання ракетно-артилерійського озброєння ракетних військ і артилерії Збройних Сил України. Запропоновані загальні напрямки та шляхи їх практичної імплементації.

Зазначені практичні заходи дозволять підвищити ефективність бойового застосування ракетно-артилерійського озброєння та підвищити ефективність вогневого ураження.

Література:

1. Греков В. П., Бзот В. Б., Кужель І. Є., Шигімага Н. В. Оцінка впливу дій сил та засобів розвідки на ефективність застосування ракетного комплексу з урахуванням характеристик озброєння сторін. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2019. № 3(61). С. 12–17. <https://doi.org/10.30748/zhups.2019.61.02>.
2. Додонов А. Г., Никифоров А. В., Путятин В. Г. Концепция автоматизации процесса организационного управления ракетной бригадой, вооружённой оперативно-тактическим ракетным комплексом. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2018. № 3(57). С. 43–56. <https://doi.org/10.30748/zhups.2018.57.07>.
3. Загорка О. М. Коваль В. В., Загорка І. О. Методичні положення оцінки живучості зенітної ракетної системи від дії по її елементах засобів ураження противника. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2017. № 4(53). С. 13–16.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-79-2-2.50>

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СКЛАДОВИХ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ З ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Сірик А. О.

*кандидат технічних наук,
доцент кафедри екологічної безпеки та охорони праці
Національного університету харчових технологій
м. Київ, Україна*

Мета даної роботи – обґрунтувати необхідність розробки та впровадження в практику промислових підприємств концепції «Інтелектуалізації системи управління охороною праці» на основі роботи інтелектуальних складових, що являє собою симбіоз ключових понять сучасності – інновацій та інтелекту, ефект яких є запорукою підвищення профілактики виробничого травматизму, адже ефективність функціонування будь-якої системи управління виражається в результативності функціонування об'єкта управління.